

Svätost pomazání nemocných

V Písmě sv. najdeme už ve Starém zákoně víru člověka v Hospodina, který uzdravuje, „odpustí každou vinu a vyléčí každou nemoc“ (Ex 15,26). Již zde se nemoc stává cestou k obrácení. Je zde i poznání, že nemoc a utrpení souvisí s lidským hříchem a odklonem od Boha, zatímco věrnost Bohu navrácí život.

V Novém zákoně se Boží Syn a Spasitel Ježíš představuje jako lékař uzdravující všechny lidské nemoci. Jeho soucit s nemocnými jde tak daleko, že se s nimi ztotožňuje: „Byl jsem nemocný a navštívili jste mne“ (Mt 25,36). Tato Pánova láska k nemocným ve všech dobách probouzela v křesťanech touhu pečovat o všechny, kdo jsou nemocní na těle či na duchu.

Ježíš vyzývá nemocné, aby věřili. Dotýká se jich, ale i nemocní se snaží dotknout Ježíše, protože „z něho vycházela síla, která uzdravovala všechny...“ (Lk 6,19). Ježíš ale přišel především proto, aby uzdravil celé naše lidství, které hříchem propadlo utrpení a smrti. Bere na sebe naše hříchy, sám podstupuje úděl utrpení a smrti, aby nás vykoupil. Kříž Kristův dává nový smysl utrpení. Od té chvíle každý může svůj vlastní kříž a trápení spojit s Ježíšovým výkupným utrpením, které „chceme doplnit na vlastním těle“ (Kol 1,24). Pán nás k tomu přímo vybízí: „Vezmi svůj kříž a následuj mne!“

Učedníci od počátku svého poslání konají i službu soucitu a uzdravování. „Uzdravujte nemocné!“ je Ježíšův jasný příkaz. Ve službě Církve nemocným působí a léčí sám Ježíš, lékař duší i těl. Eucharistie je neúčinnějším lékem k životu, i tam, kde tělesná nemoc je již nevléčitelná.

Svatý Jakub dosvědčuje ve svém listu, že již v apoštolské církvi existoval obřad služby nemocným: „Je někdo z vás nemocen? Ať si zavolá představené církve a ti ať se nad ním modlí a mažou ho olejem ve jménu Páně. Modlitba spojená s vírou zachrání nemocného, Pán ho pozdvihne, a jestliže se dopustil hříchů, bude mu odpuštěno“ (Jak 5,14-15). Tento původní a jasný výrok nejlépe vystihuje, jakým darem je svátost pomazání nemocných.

Tato svátost se uděluje nemocným v nebezpečí smrti: Kněz je maže olejem nemocných na čele a na ruku a přitom říká: „Skrze toto svaté pomazání ať tě Pán pro své milosrdenství posílí milostí Ducha svatého, ať tě vysvobodí z hříchů, ať tě zachrání a posílí.“ Tomu předchází úkon kajícího, úryvek z Písma svatého a modlitby. Přijetí svátosti smíření a eucharistie jsou velmi žádoucí, aby se účinek pomazání mohl plně projevit.

Tato svátost není posilou jen těm, kdo se ocitli v krajním ohrožení života. Příhodná doba je už tehdy, kdy je věřící v nebezpečí smrti pro nemoc či stáří. Pokud nabude znovu zdraví, může později v nemoci tuto svátost znovu přijmout. I během téže nemoci může být svátost opakována, nastane-li zhoršení. Je vhodné tuto svátost přijmout i před každým vážným chirurgickým zákrokem a také u starých osob, kterým ubývá sil.

Svätost pomazání nemocných udělují pouze biskupové a kněží, věřící mají být dobře připraveni, aby ji s vírou a odevzdaností přijali. Společenství ostatních věřících je má podporovat svou pomocí a modlitbou. Liturgie svátosti má být slavena ve společenství, ať už v rodině nemocného nebo v nemocnici, či v kostele během eucharistické bohoslužby.

Svätost pomazání nemocných má tyto účinky:

- Spojuje nemocného s Kristovým utrpením k jeho vlastnímu prospěchu i k prospěchu celé církve.
- Přináší mu útěchu, vnitřní pokoj a odvahu, aby snášel kříž své nemoci nebo stáří s odevzdaností a křesťanskou zralostí.
- Odpouští hříchy nemocného, pokud jejich odpuštění nemohl obdržet ve svátosti smíření (např. je už v bezvědomí).
- Dává mu sílu k uzdravení, pokud to prospívá ke spáse duše.
- Připravuje ho na přechod z života časného do věčného.